

Jaarverslag 2022

BevolkingsZorg
Kennemerland

Managementsamenvatting

Ruimte voor ontwikkeling en versterking in uitdagende omstandigheden

Voor Bevolkingszorg Kennemerland was 2022 een jaar waarin op verschillende vlakken belangrijke en bepalende ontwikkelingen de revue zijn gepasseerd. Op landelijk niveau waren het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg (ministerie J&V) en het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (Veiligheidsberaad) bepalend voor de inhoudelijke agenda. Op het vlak van samenwerking en organisatie zijn belangrijke stappen voorwaarts gemaakt. Daarnaast kwam er in 2022 ook perspectief voor de doorontwikkeling en versterking van Bureau Bevolkingszorg.

De voornaamste bijzonderheden uit 2022

- Het samenwerkingsconvenant met het Rode Kruis is opnieuw aangegaan en met terugwerkende kracht geactiveerd vanaf begin 2022.
- Het Overleg Gemeentesecretarissen Crisisbeheersing (OGC) en de Bestuurscommissie Openbare orde en Veiligheid (BCOV) hebben besloten tot de doorontwikkeling van Bureau Bevolkingszorg, ter versterking van de organisatie buiten rampen en crises.
- Informatiepositie Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) verbeterd via het C2000 netwerk.
- Regionale werkgroep met P&O adviseurs, de Werkgroep Personeel, is gereactiveerd na enkele jaren van stilstand. Deze werkgroep kent een meerwaarde in de afstemming op gezamenlijke vraagstukken, maar ook in de werving nieuwe crisisfunctionarissen.
- De in- en uitstroom ten opzichte van 2021 is gestegen. De trend van het absolute aantal in- en uitstromende functionarissen blijft stijgen. De balans tussen in- en uitstroom was in 2022 beter dan het jaar ervoor. Er zijn nog steeds structurele vacatures voor crisiscommunicatie-functies. Dit blijft een punt van aandacht en zorg. Het duurzaam kunnen leveren van voldoende capaciteit en kwaliteit is volledig afhankelijk van de arbeidsmarkt en de bereidheid van gemeenten én ambtenaren om de nevenfunctie in te vullen.
- Bovenregionale samenwerking geïntensiveerd en versterkt, onder andere door:
  - In NW3 verband te werken aan een meer gezamenlijke organisatie van opleiden, trainen en oefenen.
  - Deelname aan het landelijk project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg door het leveren van een lid van het projectteam, tevens plaatsvervangend projectleider. De resultaten van het project zijn betrokken bij het verder vormgeven van interregionale planvorming voor Bevolkingszorg.
  - Eerste interregionale inzet van OvD-Bz bij GRIP 1 (in buurregio Noord Holland-Noord).

Het financieel resultaat van 2022

Het resultaat Bevolkingszorg is over het boekjaar 2022 uitgekomen op € 55.541 positief, met name als gevolg van een onderschrijding op het salarisbudget vanwege een tijdelijke ruimte in de formatie. Daarnaast zijn er twee afboekingen uit 2021 geweest ten gunste van dit boekjaar.

De jaarrekening 2022 ziet er als volgt uit:

	Begroting	Realisatie
Salarissen (piketvergoedingen)	€ 449.000	€ 429.944
Kosten opleiden en oefenen	€ 41.100	€ 65.051
Bijkomende personeelslasten	€ 6.700	€ 5.365
Inhuur derden (o.a. vervanging)	€ 48.600	€ 34.367
Kapitaallasten	€ 9.300	€ 9.286
Onderhoud	€ 1.200	€ 0.00
Verzekering en belasting	€ 1.100	€ 1.031
Energie en brandstof	€ 1.600	€ 1.895
Automatisering en telecommunicatie	€ 22.500	€ 10.558
Advies	€ 4.000	€ 18.051 -
Overige kosten	€ 51.600	€ 41.713
	€ 636.700	€ 581.159

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Bevolkingszorg Kennemerland	5
1.1 Overlegorganen Bevolkingszorg Kennemerland	6
2 Programmaverantwoording	8
2.1 Uitvoeringsagenda 2022	10
2.2 Belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2022	10
3 Financiën	13
4 Opleiden, trainen en oefenen (vakbekwaamheid)	14
4.1 OTO Leerdoelen voor 2022	14
4.2 OTO Crisiscommunicatie	15
5 Samenwerkingen	16
6 Operationele prestaties	18
6.1 Systeemtest 2022	18
6.2 Incidenten en leerpunten	18
7 Personele aspecten crisisfunctionarissen	20
8 Keten- en netwerkpartners	21
9 Bijlagen	22
9.1 BIJLAGE 1 - Incidenten 2022 (Alarmeringen en/of inzetten OvD-Bz)	22
9.2 BIJLAGE 2 - Verdeling functies op piket	24
9.3 BIJLAGE 3 – Infographic n.a.v. inzet GRIP 2 grote brand Herenweg Heemstede	25

Voorwoord

Het jaar 2022 was een jaar waarin het woord crisis regelmatig verbonden werd aan onderwerpen uit het dagelijks leven. Voor Bevolkingszorg Kennemerland was de impact van deze crises vooral in indirecte zin relevant. Daar waar de ambtelijke (programma)organisaties begin 2022 de impact van corona steeds meer konden loslaten kwam daar in februari de oorlog in Oekraïne samen met het al oplopende vraagstuk van opvang van mensen in onze regio, zoals vluchtelingen en statushouders. Dit betekende voor veel ambtenaren extra werkdruk en organisatie, waardoor betrokkenheid als crisisfunctionaris bij Bevolkingszorg Kennemerland niet altijd even goed te combineren was. Het combineren van extra werkdruk, een crisisfunctie en privé is voor veel functionarissen een uitdaging geweest in 2022. We waarderen de betrokkenheid en inzet van onze crisisfunctionarissen altijd al, maar de afgelopen jaren is het respect en de waardering nog sterker als gevolg van de maar voortdurende opgaven waar de gemeenten voor aan de lat staan.

Bevolkingszorg Kennemerland is sinds 2014 onze intergemeentelijke crisisorganisatie voor de gemeentelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Voor, van en door gemeenten. De wijze waarop Bureau Bevolkingszorg is georganiseerd leunde sinds de start heel sterk op dit principe. In de afgelopen jaren zijn er ontwikkelingen geweest die er voor hebben gezorgd dat de wijze waarop het Bureau Bevolkingszorg was ingericht niet meer aansloot bij de opgaven en ontwikkelingen. Daarop is het traject Doorontwikkeling Bureau Bevolkingszorg opgezet en in het laatste kwartaal van 2022 ter besluitvorming aangeboden.

De Contourennota is eind 2022 verschenen en geeft een mooie doorkijk naar de beoogde toekomst van de kolom Bevolkingszorg en de processen crisiscommunicatie, nafase en nazorg. De contourennota stelt dat crisisbeheersing in toenemende mate geen activiteit is die men 'erbij doet'. Er is een stevig fundament van kennis, kunde en ervaring noodzakelijk vanuit het credo 'crisisbeheersing is een vak'. Dat herkennen we ook bij Bevolkingszorg Kennemerland. Versterking is nodig, zodat ook de toekomstige ontwikkelingen binnen de kolom Bevolkingszorg adequaat kunnen worden opgepakt. Een investering voor de toekomst en een adequate en effectieve bevolkingszorg.

Het Jaarverslag 2022 gaat primair over de reguliere werkzaamheden van (Bureau) Bevolkingszorg Kennemerland en de inzetten van de crisisorganisatie. Het is een relatief uitgebreid document, maar dat is een bewuste keuze. Het is namelijk naast een verantwoording op de programmadoelen en budget, ook een inzicht in de ontwikkelingen en vordering binnen de kolom bevolkingszorg waartoe ook het proces crisiscommunicatie behoort. Het dient naast de bestuurlijke verantwoording, ook als naslagwerk.

Als het lezen van dit jaarverslag aanleiding geeft tot een reactie, dan staan wij daar uiteraard altijd voor open: bevolkingszorg@vrk.nl.

Namens Bureau Bevolkingszorg,

Bas Koppes

Coördinator Bureau Bevolkingszorg

Het Jaarverslag 2022 is vastgesteld op 8 maart 2023 door het Overleg Gemeentesecretarissen Crisisbeheersing (OGC)

1 Bevolkingszorg Kennemerland

Bij een crisis of ramp komen de brandweer, geneeskundige hulpdienst, politie en gemeente direct in actie om mensen en dieren te helpen en schade te voorkomen of te beperken. De gemeente is betrokken bij bijvoorbeeld publieksvoorlichting, het informeren van naasten en de opvang van getroffenen. Deze taken worden uitgevoerd onder de noemer 'Bevolkingszorg'.

Intergemeentelijke crisisorganisatie: de oranje kolom

De gemeenten in Kennemerland treden sinds 2011 samen op bij een groot incident, ramp of crisis en ondersteunen zo de getroffen lokale gemeente(n). Deze samenwerking op het gebied van bevolkingszorg kreeg in 2014 gestalte als intergemeentelijke crisisorganisatie. Deze crisisorganisatie wordt ook wel de 'oranje kolom' genoemd, naast rood (brandweer), blauw (politie) en wit (GHOR). Om een adequate inzet van bevolkingszorg waar te maken, bestaan er diverse crisisfuncties. Deze crisisfuncties worden als vrijwillige, maar niet vrijblijvende neventaak ingevuld door ambtenaren uit de gemeenten van de veiligheidsregio Kennemerland, omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied & IJmond en enkele werknemers van de Veiligheidsregio Kennemerland, waaronder de adviseurs van Bureau Bevolkingszorg.

Bureau Bevolkingszorg

Het bureau biedt ondersteuning aan de gemeenten bij de voorbereiding op rampen en crises. Bureau Bevolkingszorg is sinds september 2016 gehuisvest bij de Veiligheidsregio Kennemerland en verantwoordelijk voor onder andere beleidsadvisering, opleiding, opzetten en uitvoeren van oefeningen en het maken van afspraken met partners over de taakverdeling tijdens een ramp of crisis. Bureau Bevolkingszorg bestaat uit een vijftal vaste adviseurs en, een naar rato bijdrage van, de adviseurs openbare orde en veiligheid die zich bij de gemeenten in onze veiligheidsregio bezighouden met crisisbeheersing.

Missie Bevolkingszorg Kennemerland

Bevolkingszorg Kennemerland gaat uit van de zelfredzaamheid en veerkracht van de bevolking bij rampen en crises. We richten ons in eerste instantie op de niet- en verminderd zelfredzamen, maar verlenen actieve zorg aan iedereen die dat nodig heeft. We zorgen voor een efficiënt en effectief georganiseerde bevolkingszorg en zoeken daarbij de meest passende vorm van samenwerking. Dit kan gemeentelijk, regionaal, interregionaal of landelijk zijn. We zijn een professioneel georganiseerde crisisorganisatie en sluiten aan bij het organisatieniveau van onze crisispartners, zoals de Brandweer, Politie, GGD en de GHOR.

Wij zijn Bevolkingszorg Kennemerland. Wij...

- zijn de regionaal georganiseerde dienstverlener van gemeentelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
- zijn gemeenteambtenaren met een nevenfunctie en zijn professioneel georganiseerd.
- werken samen met netwerk- en ketenpartners voor, tijdens en na rampen en crises.
- zorgen voor een op de samenleving aangesloten bevolkingszorg en doen dat op een realistische en eigentijdse wijze.
- helpen de getroffen gemeente in de acute fase bij een ramp of crisis en dragen de verantwoordelijkheid voor de nafase over zodra dit redelijkerwijs mogelijk is.

1.1 Overlegorganen Bevolkingszorg Kennemerland

Bevolkingszorg Kennemerland heeft naast de organisatie van Bureau Bevolkingszorg nog de beschikking over een viertal gremia voor advies en besluitvorming. Dit zijn:

- Het Overleg Gemeentesecretarissen Crisisbeheersing (OGC)
- De Werkgroep Bevolkingszorg (WBz)
- De Werkgroep Crisiscommunicatie (WCc)
- De Werkgroep Personeel

Daarnaast is er een werkgroep bestaande uit AOV'ers crisisbeheersing, communicatieadviseurs en Bureau Bevolkingszorg gevormd. Deze werkgroep heeft in 2022 gewerkt aan scenario's voor de doorontwikkeling van Bureau Bevolkingszorg. In het laatste kwartaal is het resultaat van dit werk ter besluitvorming aangeboden aan het OGC en het VRK bestuur. Dit heeft geleid tot een positief besluit over de doorontwikkeling van Bureau Bevolkingszorg. Hiermee is het werk voor deze tijdelijke werkgroep voltooid.

Overleg Gemeentesecretaris Crisisbeheersing

Het Overleg Gemeentesecretarissen Crisisbeheersing (OGC) is in 2022 vier keer bijeengekomen voor de reguliere zaken en 11 keer in verband met de intergemeentelijke coördinatie van de noodopvang voor Oekraïners. Het OGC heeft Michiel Ruis (Haarlemmermeer) en Paul Dubbe (Bloemendaal) verwelkomd.

Het OGC heeft in 2022:

- Het Jaarverslag Bevolkingszorg Kennemerland 2021 vastgesteld;
- Het interregionale Deelplan Bevolkingszorg NW3 vastgesteld, inclusief gewijzigd organogram;
- De knelpunten in het proces crisiscommunicatie en een onderzoek op dat onderwerp besproken en ingezet;
- Vanuit het project Doorontwikkeling Bureau Bevolkingszorg ingestemd met de uitwerking van het scenario 'uitbreiding Bureau Bevolkingszorg' en daarbij rekening houdend met een gefaseerde uitbreiding van circa € 350.000 op de begroting van Bevolkingszorg en/of middels een detachering vanuit de gemeenten;
- Het concept Verbreed Convenant Onderlinge Bijstand vastgesteld en ter consultatie doorgeleid naar de eigen organisaties, waarbij de consultatie aanleiding gaf tot een extra tussenstap in het vaststellingsproces. Met instemming van het OGC wordt daarmee de vaststelling doorgeschoven naar het eerste OGC van 2023, met het doel het convenant uiteindelijk te laten vaststellen in de negen colleges.
- Ingestemd met een detachering van –in totaal- 2,6 tot 2,8 fte in de aanloop naar een structurele inbedding in de VRK programmabegroting per januari 2024 en ingestemd met een naar rato (financiële) bijdrage aan deze detachering per gemeente.
- Ingestemd met de ontwikkelrichting om de formatie van Bureau Bevolkingszorg structureel uit te breiden via de VRK programmabegroting, vanaf 2024 en hierbij rekening te houden met een totaal bedrag van maximaal € 317.000. De CGS is gemandateerd om de ontwikkelrichting verder te organiseren en door te geleiden naar het VRK-bestuur.
- De Uitvoeringsagenda 2023 vastgesteld inclusief de randvoorwaarde dat de formatie van Bureau Bevolkingszorg geheel 2023 op sterkte is, conform het OGC besluit op de doorontwikkeling van Bureau Bevolkingszorg.

De Werkgroep Bevolkingszorg

De Werkgroep Bevolkingszorg (WBz) bestaat uit de vaste adviseurs van Bureau Bevolkingszorg en de gemeentelijke AOV'ers crisisbeheersing. De werkgroep houdt zich bezig met de lopende zaken rond de organisatie en beleidsaspecten rond (Bureau) Bevolkingszorg in de veiligheidsregio Kennemerland. De werkgroep is in 2022 acht keer (digitaal) bijeen geweest. Vaste agendapunten zijn:

- Evaluaties en leerpunten bij inzetten van bevolkingszorg
- Stand van zaken Bureau Bevolkingszorg
- Opleiden, trainen en oefenen (OTO)
- Stuur-, beheer-, werk- en expertgroepen waar vanuit de WBz aan bijgedragen wordt.
- Lokale ontwikkelingen die relevant zijn of worden voor de regionale crisisorganisatie
- Ontwikkelingen vanuit de Meldkamer NH
- Personele zaken crisisorganisatie

heeft in 2022, onder andere:

- Bijgedragen aan de inhoudelijke bespreking en beoordeling van het Deelplan Bevolkingszorg NW3 en het Verbreed Convenant Onderlinge Bijstand;
- De inrichting van lokale organisatorische verantwoordelijkheden in de context van crisisbeheersing besproken en vormgegeven in een handreiking voor de gemeenten.
- Gesproken en geadviseerd op samenwerkingen met keten- en netwerkpartners zoals het Rode Kruis, Monuta bijzondere uitvaarten, dierenhulpverlening en meldkamer NH.
- Landelijke ontwikkelingen zoals de Contourennota en het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg besproken en voorzien van feedback en/of advies.
- Nieuwe en herziene planvorming, zoals het CBP-S en operationeel plan onbereikbaarheid 112, besproken.
- Meegedacht op de invulling van profielen voor de beoogde detachering in 2023.
- De Uitvoeringsagenda 2023 beoordeeld en doorgeleid naar het OGC.
- Gesproken over de wijze waarop de voorlichting op een opvanglocatie kan worden vormgegeven, zodat beter wordt aangesloten op een informatiebehoefte ter plaatse.

De Werkgroep Crisiscommunicatie

De Werkgroep Crisiscommunicatie (WCc) bestaat een afvaardiging vanuit de gemeentelijke communicatieafdelingen, de leidinggevende van de afdeling communicatie van de VRK en de adviseurs crisiscommunicatie van Bureau Bevolkingszorg. Vaste agendapunten zijn:

- Evaluaties en leerpunten bij inzetten van crisiscommunicatie
- Stand van zaken Bureau Bevolkingszorg
- Opleiden, trainen en oefenen (OTO)
- Stuur-, beheer-, werk- en expertgroepen waar vanuit de werkgroep aan bijgedragen wordt.
- Lokale ontwikkelingen die relevant zijn of worden voor de regionale crisiscommunicatie-organisatie
- Personele zaken pools crisiscommunicatie (werving)

De werkgroep is in 2022 vijf keer bij elkaar gekomen en een aantal bijeenkomsten specifiek gewijd aan het opstellen van het handboek crisiscommunicatie. Met het gereed komen van dit handboek is een mooi resultaat geboekt in de doorontwikkeling van crisiscommunicatie op het vlak van voorbereiding en het bieden van een praktisch kader met werkafspraken en werkzaamheden bij rampen en crises.

heeft in 2022 het volgende gerealiseerd:

- Meegedacht en geadviseerd op de formulering van onderzoeksvragen t.a.v. het extern onderzoek Knelpunten Crisiscommunicatie.
- Bijgedragen aan inbreng op trajecten zoals het convenant Rode Kruis, opleidingstraject omgevingsanalisten en voorbereiding voor Waterrijk oefening.

De Werkgroep Personeel

De Werkgroep Personeel is in 2022 weer opgestart en is twee keer digitaal bijeen geweest. De deelnemers aan het overleg zijn P&O/HRM adviseurs vanuit de acht ambtelijke organisaties. De opkomst en betrokkenheid bevestigt de relevantie van het overleg, net zoals de resultaten die in deze overleggen zijn behaald. Het overleg draagt bij aan het wederzijds inzicht op het snijvlak van de wensen, behoeften en het faciliteren van de crisisfunctionarissen. Onderwerpen als nazorg voor het personeel, bekendheid met Bevolkingszorg Kennemerland en het werven van functionarissen hebben de revue gepasseerd. Er is vastgesteld dat een aantal malen per jaar overleggen een positieve bijdrage geeft voor alle betrokkenen en daarom wordt het overleg ook in 2023 doorgezet.

2 Programmaverantwoording

Op basis van de doelenboom uit de VRK Programmabegroting 2022-2025 brengen we op hoofdlijnen in kaart welke prestaties Bevolkingszorg Kennemerland heeft geleverd in 2022.

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we ervoor gedaan	Wat was het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2022	
Een efficiënt en effectief georganiseerde bevolkingszorg en crisiscommunicatie	Organiseren van scholingsactiviteiten voor de crisisfunctionarissen van Bevolkingszorg, zodat zij goed voorbereid zijn op hun crisisfunctie.	<ul style="list-style-type: none"> Het organiseren van monodisciplinaire opleiding en training, met een mix van oefeningen, trainingen en vrije inschrijf - kennissessies steeds meer aandacht voor blended learning; een combinatie van leervormen, zoals e-learnings en online leerplatforms. Het verder inbedden van de nieuwe Stafsectie Bevolkingszorg, onder andere op het gebied van informatiemanagement. Optimaliseren van de samenwerking tussen de regionale crisisfunctionarissen en de lokale/ getroffen gemeente(n). Inhoudelijke kennis van de bevolkingszorgprocessen verbeterd op de processen: opvangen, herenigen, omgevingszorg, voorbereiding nafase. Rijtraining voor Officieren van Dienst Bevolkingszorg 	Realistische bevolkingszorg bij rampen en crises voor <i>niet- of verminderd zelfredzamen</i> die aansluit bij het verwachtingspatroon van de samenleving.
	Het maken van heldere, Consistente en concrete afspraken (proces, inhoud, relatie) op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing met relevante partners, zodat het voor functionarissen en partners duidelijk is wie welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft.	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding op het afsluiten van het samenwerkingsconvenant met het Nederlands Rode Kruis. Bijdragen in mono-en multidisciplinaire project- en werkgroepen. Deelname aan stuur- en beheergroepen, zoals Tata Steel, Schiphol en Noordzeekanaalgebied. Afstemming met Crisisbeheersing Kennemerland over protocollen, convenanten, procedures, planvorming, scenariokaarten ten aanzien van o.a. Noordzeekanaalgebied, Tata Steel en Schiphol. Regionale, interregionale en landelijke netwerken onderhouden, met extra aandacht voor de samenwerking met de regio's Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland (NW3), vanwege de Meldkamer Noord-Holland (MKNH). 	
	Organiseren en faciliteren van de intergemeentelijke crisisorganisatie op het gebied van COPAFIJTH-brede processen, zodat de continuïteit van de inzet wordt gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> In- en externe communicatie verzorgen, waaronder het actiever onderhouden van de LinkedIn pagina van Bevolkingszorg Kennemerland, zodat er grotere naamsbekendheid ontstaat van onze kolom en meer inzicht in onze activiteiten. Het verzorgen of faciliteren van nazorg bij incidenten waarbij dat noodzakelijk was. Werving en selectie van 35 crisisfunctionarissen. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van formatie-uitbreiding in het kader van het project Doorontwikkeling Bureau Bevolkingszorg. • Geïnvesteed in hard en hard- en software voor het Regionaal Actiecentrum Communicatie (RAC). • Bijgedragen aan projectteams voor inkoop en aanbesteding van registratiesysteem vakbekwaamheid (Veiligheidspaspoort) en de aankoop van dienstvoertuigen.
<p>Adviseren van verantwoordelijken binnen gemeenten, de VRK en landelijke netwerken op het gebied van beleid ten aanzien van bevolkingszorg, zodat de afspraken en belangen van Bevolkingszorg Kennemerland vertegenwoordigd worden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan landelijke doorontwikkeling Bevolkingszorg, mede op basis van Evaluatie Wet veiligheidsregio's. • Deelname aan het landelijk project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg door het leveren van een lid van het projectteam, tevens plaatsvervangend projectleider. • Verstevigen netwerk in het proces Ambassades en Consulaten, waaronder de regio vertegenwoordigen bij een landelijke bijeenkomst voor alle ambassades in Nederland over de landelijke crisisstructuur. • Deelname en trekkersrol in verschillende landelijke werk-, vak- en expertgroepen op het gebied van vakbekwaamheid, crisiscommunicatie, informatievoorziening en doorontwikkeling Bevolkingszorg. • Deelname aan landelijk project Verbeteren informatiepositie Officier van Dienst Bevolkingszorg. • Samenwerking Bevolkingszorg in de meldkamerregio NW3 en NW4 (incl. Amsterdam-Amstelland)
<p>Doorontwikkeling crisiscommunicatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opleidingsweken crisiscommunicatie en versterken inhoudelijke verbinding tussen reguliere functie bij gemeente en neventaak als crisisfunctionaris bij Bevolkingszorg. • Versterking interregionale samenwerking binnen NW3 op opleiden, trainen en oefenen. • Verbeteren inhoudelijke voorbereiding voor de taakuitvoering van de functionarissen crisiscommunicatie • Versterken samenwerking met gemeentelijke communicatieafdelingen • Samenwerkingsafspraken actualiseren op het gebied crisiscommunicatie vanuit de eigen communicatieverantwoordelijkheden • Verbeteringen doorvoeren in de toerusting van het proces, zoals de aanschaf van hard- en software. • Onderzoek naar mogelijke knelpunten in het proces crisiscommunicatie

2.1 Uitvoeringsagenda 2022

De uitvoeringsagenda wordt jaarlijks in het laatste OGC ter vaststelling voorgelegd. De uitvoeringsagenda voor 2022 ging uit van een voortdurende impact op de werkzaamheden als gevolg van de coronapandemie en gaat nog uit van een beperkte bijdrage van de gemeentelijke AOV'ers binnen Bureau Bevolkingszorg. De uitvoeringsagenda voor 2022 was in die zin voornamelijk een overzicht van de lopende programma's, projecten en beleidsontwikkelingen, opgedeeld in regionaal, interregionaal en landelijk niveau. Door de beperkte capaciteit en het gebrek aan budget voor een flexibele schil, is er een groot voorbehoud gezet en ingestoken. In goed overleg keuzes maken welke ruimte er is en hoe deze over de programma's, projecten en beleidsontwikkelingen wordt verdeeld. De beoogde agenda is ondanks de uitdagingen grotendeels uitgevoerd, hetgeen moet worden gelezen als een compliment aan de vaste formatie van Bureau Bevolkingszorg dat zij er in geslaagd zijn om dit te realiseren.

2.2 Belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2022

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

In februari 2022 kwamen de spanningen in de grensregio tussen Oekraïne en Rusland in een stroomversnelling. Dit was voor Bevolkingszorg aanleiding om, conforme het Regionaal Crisisplan, middels een crisisdiagnose multidisciplinaire afspraken te maken over de scenario's op de impact van een oorlog tussen Rusland en Oekraïne voor onze regio. Op 24 februari was de omslag in de spanningen, toen Rusland het buurland Oekraïne vanuit meerdere kanten binnenviel en er in de periode daarna een grote vluchtelingenstroom op gang kwam. De gemeenten binnen de veiligheidsregio hebben de daaruit voortvloeiende opgave voor het opvangen van de ontheemden met een programmaorganisatie opgepakt. Bevolkingszorg Kennemerland heeft in de eerste periode gezorgd voor de aansluiting van multidisciplinaire partijen, zoals Brandweer en GGD/GHOR op de intergemeentelijke programmaorganisatie.

Doorontwikkeling Bureau Bevolkingszorg

In 2011 hebben de gemeenten meer specifiek besloten dat elke gemeente naar rato AOV capaciteit zou leveren tot het niveau van 3500 uren op jaarbasis. In het project Herijking Bureau Bevolkingszorg (OGC, 2018) is vastgesteld dat de benodigde inzet in de koude fase op de bevolkingszorg en crisiscommunicatie in totaal 7264 uur betreft. Ten opzichte van 2018 zijn er in elk geval drie onderdelen in de koude fase die significant meer uren zijn gaan vergen richting 2022 en verder. Dit zijn ontwikkeling, evaluatie en OTO (opleiden, trainen en oefenen). Om de Deming cirkel (Plan-Do-Check-Act) in balans te kunnen houden is een passende formatie nodig. Om de processen en crisiscommunicatie te versterken zijn versterkingsgelden ingezet. De uren die bij de gemeenten in de boeken staan voor de deelname aan Bureau Bevolkingszorg worden nauwelijks geleverd. Gesprekken hierover in het OGC hebben niet tot een oplossing geleid. Anders gezegd er is niet de verwachting dat gemeenten de inzet die nodig is voor Bureau Bevolkingszorg geleverd gaat worden. In december 2021 heeft het OGC vastgesteld dat het Bureau Bevolkingszorg tegen haar grenzen aan loopt. Dit is een onverantwoorde situatie. De bijdrage die vanuit het Bureau Bevolkingszorg kan en mag worden verwacht aan de (voorbereiding op) crisisbeheersing is niet geborgd. Dat brengt risico's met zich mee. Er zijn oplossingen nodig om aan de doelstellingen voor een efficiënt en effectief georganiseerde bevolkingszorg te blijven voldoen. Reden voor het OGC om vast te stellen dat uitbreiding van de formatie nodig is, en in te stemmen met de ontwikkelrichting van het Bureau Bevolkingszorg met als consequentie dat de formatie van Bureau Bevolkingszorg structureel dient te worden uitgebreid en er daarbij niet er niet van uit te gaan dat gemeenten een personele bijdrage kunnen leveren. Daar is onvoldoende zekerheid over. Het gaat dan om het structureel invullen van een formatie van 2,6 tot 2,8 fte conform het beoogde organogram. Dat leidt tot uitgaven tot een bedrag van ca. € 277.000 tot 297.000 per jaar, exclusief overhead 21,5% (vastgesteld AB Nota Financieel Beleid). Het OGC heeft besloten dat voor 2023 deze uitbreiding middels detachering wordt vormgegeven. Daaropvolgend heeft het VRK bestuur op 31 oktober 2022 ingestemd met de intentie om met ingang van 2024 de formatie van Bureau Bevolkingszorg structureel uit te breiden met maximaal 2,8 fte, en daarbij niet uit te gaan van levering van inzet door personeel van de gemeenten. Het DB VRK is verzocht om de dekking voor deze intentie te onderzoeken en het resultaat te verwerken in de concept programmabegroting 2024-2027.

Onderzoek knelpunten crisiscommunicatie

Tijdens de BCOV van 14 februari 2022 kwam, in het kader van de evaluatie van de systeemtest 2021, onder andere crisiscommunicatie aan de orde. Er was brede interesse in de stand van zaken en mogelijke knelpunten op het gebied van crisiscommunicatie. Naar aanleiding hiervan heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de voorzitter van de veiligheidsregio, de CGS en Bureau Bevolkingszorg. De uitkomst van het gesprek was een verzoek voor het opstellen van onderzoeksvragen voor een extern onderzoek naar o.a. structuur en organisatie inclusief bestuurlijke wensen tot ondersteuning op het gebied van crisiscommunicatie in een crisis. Het onderzoek en de interviews zijn eind 2022 gedaan en het onderzoek wordt begin 2023 opgeleverd en voor bespreking en vaststelling aangeboden.

Informatiepositie Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) verbeterd

Namens Bevolkingszorg Kennemerland is een regionale piketpool van 6 Officieren van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) actief. De OvD-Bz van dienst wordt met enige regelmaat opgeroepen bij (mogelijke) bevolkingszorgtaken als gevolg van een incident, ramp of crisis. Een goede informatievoorziening is daarbij van essentieel belang. In de afgelopen jaren zijn in onze regio stappen gezet om de informatiepositie van de OvD-Bz te verbeteren en is dit vraagstuk ook in landelijk verband aan de orde gesteld.

Vanuit het landelijk overlegplatform van coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB) is de wens en ambitie uitgesproken om te komen tot een toekomstgerichte visie op de informatiepositie voor de OvD-Bz. Begin 2022 is een kerngroep, begeleid door een aantal adviseurs van het NIPV aan de slag gegaan met het vraagstuk hoe de informatiepositie van de OvD-Bz verbeterd kan worden. Hierbij staan vier vragen centraal:

1. Wat voor (soort) informatie mist de OvD-Bz nu nog?
2. Welke verschillen bestaan er tussen de uitrusting en informatievoorziening?
3. Welke (informatievoorziening)-middelen (systemen, applicaties, tools, etc) zijn al beschikbaar die voor de OvD-Bz relevant zou kunnen zijn?
4. Hoe kan er gekomen worden tot een landelijke uniforme aanpak m.b.t. de uitrusting en informatievoorziening van de OvD-Bz?

De eerste resultaten zijn bekend en er wordt in 2023 een vervolg gegeven aan een verdere uitwerking van deze vragen. In de tussentijd zetten we in onze regio ook stappen. De OvD-Bz's zijn sinds de zomer van 2022 uitgerust met C2000 portofoons en daarmee is de informatiepositie van de OvD-Bz's in onze regio in elk geval weer een stap voorwaarts.

Deelplan Bevolkingszorg NW3

In maart 2022 is het interregionale deelplan in Kennemerland door het OGC vastgesteld, maar bleek de vaststelling in Zaanstreek-Waterland en Noord Holland-Noord complexer. De feedback vanuit deze twee regio's op het concept deelplan was van dien aard dat er is besloten om het hele deelplan te herzien. Door de hoge werkdruk en volle agenda's was het niet mogelijk om in korte tijd het deelplan zorgvuldig te herzien. Daarnaast was er de invloed van het landelijke programma en project die het noodzakelijk maakte om te temporiseren, zodat relevante ontwikkelingen konden worden ingepast in het aan te passen deelplan. Het tekstuele gedeelte is herzien. Het wachten is op het vaststellen van uniforme functienamen, zodat deze kunnen worden opgenomen in het organogram.

Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg (ministerie Justitie & Veiligheid)

De bevindingen vanuit de Evaluatie Wet Veiligheidsregio's zijn onderdeel geworden van het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg en bestaat uit 12 programmadelen. Drie daarvan vallen binnen de processen van Bevolkingszorg, te weten: Bevolkingszorg, Risico- en Crisiscommunicatie en Nafase en nazorg. In het laatste kwartaal is de contourennota voor consultatie voorgelegd en begin december aan de Tweede Kamer gezonden. De contourennota schetst hoe de organisatiestructuur en samenwerking bij interregionale, nationale en internationale risico's en crises worden versterkt. Het programma stelt ook dat voor de versterking van de crisisbeheersing een nadere uitwerking langs, onder andere, de inhoudelijke lijnen van bevolkingszorg en crisiscommunicatie noodzakelijk is. Het stelt dat crisisbeheersing in toenemende mate geen activiteit is die men 'erbij doet'. Er is een stevig fundament van kennis, kunde en ervaring noodzakelijk vanuit het credo 'crisisbeheersing is een vak'.

Project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (Veiligheidsberaad)

Het Veiligheidsberaad heeft een landelijke stuurgroep opdracht gegeven om te komen tot een landelijk beschreven kwaliteitsniveau voor bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie, in de vorm van kaders, normen en beleid. Doel is uiteindelijke vaststelling, op voordracht van het Veiligheidsberaad, door de 25 besturen veiligheidsregio. Het beoogd resultaat is:

- a. een eenduidige beschrijving van bevolkingszorg , inclusief een afbakening tussen bevolkingszorg en gemeentelijke crisisbeheersing;
- b. landelijke kwaliteitsnormen voor bevolkingszorg (inclusief crisiscommunicatie), die ten minste een verbetering inhouden ten opzichte van de huidige gemiddelde situatie bij de gemeenten;
- c. kaders en een implementatieadvies voor de certificering van opleidingen, examens en nascholing, gericht op het vakbekwaam worden en blijven van functionarissen;
- d. een eenduidige beschrijving van de regierol van de veiligheidsregio's; onder andere de monitoring van het vastgestelde kwaliteitsniveau en op de ondersteuning van de inliggende gemeenten op de uitvoering;
- e. kaders voor regionale inkleuring en flexibiliteit;
- f. indicatie van de financiële consequenties bij implementatie in de veiligheidsregio's;
- g. uitgangspunten voor wetteksten in het kader van de wetswijziging.

De implementatie van bovenstaande uitgangspunten (het 'hoe') valt niet binnen de scope van de opdracht, maar is na bestuurlijke vaststelling aan alle gemeenten samen met de veiligheidsregio. Het vastgestelde kwaliteitsniveau (het 'wat') wordt tevens meegenomen in het traject van de uitvoering van de Contourennota en doorontwikkeling van de Wet Veiligheidsregio's.

Eind 2022 is het VRK bestuur gevraagd om een zienswijze op het advies. In de BCOV van 12 december 2022 is de reactie van het VRK bestuur vastgesteld en aan het projectteam verzonden. De Coördinator Bevolkingszorg van Bevolkingszorg Kennemerland is deelnemer aan dit projectteam als inhoudelijk expert en plaatsvervangend projectleider.

3 Financiën

Het financieel resultaat van 2022

	Begroting	Realisatie
Salarissen (piketvergoedingen)	€ 449.000	€ 429.944
Kosten opleiden en oefenen	€ 41.100	€ 65.051
Bijkomende personeelslasten	€ 6.700	€ 5.365
Inhuur derden (o.a. vervanging)	€ 48.600	€ 34.367
Kapitaallasten	€ 9.300	€ 9.286
Onderhoud	€ 1.200	€ 0.00
Verzekering en belasting	€ 1.100	€ 1.031
Energie en brandstof	€ 1.600	€ 1.895
Automatisering en telecommunicatie	€ 22.500	€ 10.558
Advies	€ 4.000	€ 18.051 -
Overige kosten	€ 51.600	€ 41.713
	€ 636.700	€ 581.159

Het resultaat Bevolkingszorg is over het boekjaar 2022 uitgekomen op € 55.541 positief.

De verklaring voor de afwijkingen is, op hoofdlijnen, als volgt:

In de tweede bestuursrapportage is binnen het programma Bevolkingszorg gerapporteerd over de verwachte financiële ontwikkelingen in 2022. Het positieve financiële resultaat op het programma Bevolkingszorg is met name als gevolg van een onderschrijding op het salarisbudget vanwege een tijdelijke ruimte in de formatie. Daarnaast zijn er twee afboekingen uit 2021 geweest ten gunste van dit boekjaar. Binnen het programma Bevolkingszorg werd een incidenteel voordeel verwacht van € 60.000 maar is ook aangegeven dat op termijn budgettaire druk wordt verwacht. Dat vindt zijn verklaring in het volgende:

- *Inhaalslag opleiden, trainen en oefenen vanwege covid-19 pandemie (incidenteel)*
Omdat begin 2022 de coronamaatregelen werden opgeheven is er een forse inhaalslag gemaakt in het opleiden, trainen en oefenen. De verhoogde mobiliteit op de arbeidsmarkt en de werkdruk in de eigen gemeente heeft ervoor gezorgd dat er vanuit gemeenten minder kon worden bijgedragen aan voorbereidingen en ook het aantal (nog) op te leiden functionarissen sterk is toegenomen. Daardoor is er meer capaciteit en expertise ingehuurd dan in de afgelopen jaren gebruikelijk was.
- *Investeren in crisisfunctionarissen en middelen (structureel)*
Crisisfunctionarissen moeten efficiënt en effectief kunnen werken tijdens een inzet. Het bijhouden van de ontwikkelingen in de crisisbeheersing vergt extra investeringen in middelen, zoals tablets, software en verbindingsmiddelen (C2000). Daarnaast nemen de kosten voor aanschaf, onderhoud en beheer toe.
- *Crisiscommunicatie (structureel)*
De blijvende investeringen op de doorontwikkeling van crisiscommunicatie leidt tot structureel hogere kosten om te voldoen aan de doelstellingen van de doorontwikkeling van crisiscommunicatie. Ter vergelijking; aan circa 40% van de functionarissen crisiscommunicatie wordt circa 65% van het budget voor opleiden, trainen en oefenen besteed.
- *Borgen continuïteit in piketroosters (incidenteel)*
De verhoogde mobiliteit en voortdurend hoge werkdruk in de eigen organisaties, maakt dat de flexibiliteit van de functionarissen sterk is afgenomen. Hierdoor is het noodzakelijk geweest om meer extern in te huren om de ontstane gaten in het piket op te vullen. Dit betreft vooral inhuur binnen het proces crisiscommunicatie.

4 Opleiden, trainen en oefenen (vakbekwaamheid)

OTO staat voor Opleiden, Trainen en Oefenen, ofwel; vakbekwaam worden en blijven. Het is een belangrijk middel om te zorgen dat er een professionele crisisorganisatie paraat staat die kan optreden wanneer dat nodig is, bij verschillende soorten incidenten, rampen en crises.

Bureau Bevolkingszorg is verantwoordelijk voor het paraat houden van de intergemeentelijke crisisorganisatie in Kennemerland. Jaarlijks stelt het bureau een OTO-jaarplan op, met als doel de crisisfunctionarissen een passend scholingsaanbod te doen zodat zij goed voorbereid zijn. In het OTO jaarplan voor 2022 is crisiscommunicatie niet opgenomen. Zij hebben een eigen, separate planning. Voor 2023 wordt dit een gezamenlijk plan van bevolkingszorg én crisiscommunicatie. Het OTO-jaarplan sluit aan op:

- Het Multidisciplinaire OTO-jaarprogramma van de Veiligheidsregio Kennemerland 2022;
- Leerpunten uit voorgaande scholingsactiviteiten en inzetten;
- Wensen en behoeften van de crisisfunctionarissen.

Bevolkingszorg sluit aan bij de Multidisciplinaire Opleidingen, Trainingen en Oefeningen. Dit bepaalt ook de scholingskalender van de Bevolkingszorg functionarissen.

4.1 OTO Leerdoelen voor 2022

Er zijn voor 2022 verschillende aandachtspunten en prioriteiten geformuleerd:

- Verder professionaliseren van alle crisisfunctionarissen van Bevolkingszorg (hard én zacht piket);
- Het goed inbedden van de nieuwe Stafsectie Bevolkingszorg (o.a. informatiemanagement);
- Optimaliseren van de samenwerking tussen de regionale crisisfunctionarissen en de lokale/ getroffen gemeente(n);
- Inhoudelijke Bevolkingszorg-processen goed/beter tussen de oren krijgen (ten minste de processen: opvangen, herenigen, omgevingszorg, voorbereiding nafase);
- Verstevigen van de samenwerking met belangrijke partners voor Bevolkingszorg (o.a. Rode Kruis, Schiphol, TATA Steel, Meldkamer Noord-Holland).

Scholingsactiviteiten 2022:

Het MOTO-programma vormt de basis voor het totaalpakket aan scholingsactiviteiten voor de crisisfunctionarissen van Bevolkingszorg. Naast de multidisciplinaire activiteiten is het van belang een aansluitend programma te bieden voor het monodisciplinair opleiden, trainen en oefenen, zodat alle Bevolkingszorg-functionarissen weten wat ze moeten doen en de bevolkingszorgtaken naar wens worden uitgevoerd bij een inzet. De doelgroep van het MOTO-programma zijn primair de deelnemers aan de crisisteams CoPI, OT, BT en RAC. In 2022 zijn de scholingsactiviteiten gekoppeld aan de onder 4.1 opgesomde prioriteiten en aandachtspunten. Er zijn verschillende trainingen opgezet, waaronder ook enkele nieuwe. Voorbeelden zijn de rijtraining voor de Ovd-Bz en trainingen over de rol en positie bij verschillende crisisvormen. Ook zijn er scholingsactiviteiten gekoppeld aan poolbijeenkomsten, zodat leren en ontmoeten werden gecombineerd. In 2022 waren er diverse nieuwe ontwikkelingen en de achterstallige onderwerpen dienden weer opgefrist te worden. Het programma is uitgevoerd met een combinatie van online/ hybride werkvormen, maar ook fysieke bijeenkomsten. Het verstevigen van de samenwerking met belangrijke partners voor Bevolkingszorg heeft geleid tot een uitgebreid programma met verschillende werkvormen, gericht op netwerksamenwerking en het verbeteren van de inhoudelijke kennis op plannen en procedures. De beoogde doelstellingen voor 2022 zijn, mede dankzij het opheffen van coronamaatregelen, gehaald. De vernieuwing in aanbod en werkvormen is naar tevredenheid verlopen.

4.2 OTO Crisiscommunicatie

Naast het algemene programma voor opleiden, trainen en oefenen (OTO) wordt er jaarlijks een specifiek onderdeel opgezet voor functionarissen in het proces crisiscommunicatie. Het programma voor crisiscommunicatie staat in het teken van het zijn of worden van vakbekwame crisiscommunicatieprofessionals die opgeleid zijn in de functie die het beste past bij zijn of haar competenties. Dit vraagt trainingen en oefeningen die aansluiten bij de (persoonlijke) behoefte van de crisiscommunicatieprofessionals en voorkeur voor leren. Daarnaast spelen de communicatiemiddelen, die het meest doeltreffend zijn om de communicatiedoelstellingen informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving te bereiken, een steeds belangrijker rol binnen dit programma. Vanuit deze basis wordt het jaarlijkse OTO-programma vormgegeven en jaarlijks bijgesteld. De keuze voor twee keer per jaar een intensivering in het programma middels een opleidingsweek is een opzet die nog steeds voorziet in een behoefte.

Activiteiten in 2022:

De OTO-activiteiten in 2022 bestonden onder andere uit:

- Voorbereiden op OCR, de basisopleiding rampenbestrijding en crisisbeheersing (via VRK)
- E-learning crisiscommunicatie basis
- Functiegerichte opleiding
- Praktijktraining en doorleefsessies
- Poolbijeenkomsten in voor,- en najaar voor alle functionarissen
- Voor omgevingsanalisten is er een OBI training en doorleefsessie aan de hand van een casus georganiseerd
- Verdiepingstraining voor Hoofden Informatie RAC
- Voor Coördinatoren Pers & Publiek een schrijftraining en training CIST app, tool voor websites en social media tijdens inzetten.
- Mediatraining Hoofden RAC en Coördinatoren Pers & Publiek
- Verstevigen binding proces crisiscommunicatie met woordvoerders/communicatieadviseurs gemeenten:
  - Communicatieadviseurs – en specifiek woordvoerders van bestuurders- die geen rol hebben in de regionale crisisorganisatie hebben een introductietraining crisiscommunicatie gekregen. Hierin wordt de regionale crisisorganisatie kort beschreven, de aansluiting met het lokale team communicatie en de rol die je zelf hebt als woordvoerder

5 Samenwerkingen

Regionale samenwerkingen

Nederlands Rode Kruis

Sinds eind 2019 is er sprake van nieuwe energie in de samenwerking met het Nederlands Rode Kruis, welke heeft geleid tot het vernieuwen van het convenant tussen het Nederlands Rode Kruis en de veiligheidsregio Kennemerland. Het OGC heeft daartoe eind 2021 een besluit genomen. Als gevolg van het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, tekort aan capaciteit en organisatorische wisselingen is het afronden sterk vertraagd en is bestuurlijke vaststelling in VRK-verband vóór de zomer niet gehaald. Met het Rode Kruis is afgesproken om ondanks het ontbreken van een ondertekend convenant wél te handelen in de geest van het convenant als situaties zich aandeden. Bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne bood deze werkafpraak en het beoogde convenant direct zijn meerwaarde en is het Rode Kruis bij verschillende gemeenten ingezet voor o.a. de (crisis)noodopvang. Ook is het Rode Kruis nog betrokken bij een vervoersvraagstuk tijdens de GRIP2 in Heemstede.

Interregionale samenwerkingen

Noordwest 3 (NW3)

De veiligheidsregio's Kennemerland, Noord-Holland Noord (NHN) en Zaanstreek-Waterland (ZaWa) werken op verschillende niveaus met elkaar samen. Onder andere door de gezamenlijke meldkamer krijgt de bovenregionale samenwerking een steeds steviger karakter met de naam Noordwest 3, kortweg NW3. Dit geldt ook voor bevolkingszorg en crisiscommunicatie. Het gezamenlijke project Deelplan Bevolkingszorg NW3 is een langdurig project geworden, wat als katalysator dient voor veel bredere gesprekken over de betekenis van relevante ontwikkelingen en de wijze waarop we er als drie organisaties mee om (willen) gaan. De samenwerking binnen de meldkamerregio is vertaald in een kwartaaloverleg tussen Bevolkingszorg NW3 en een vertegenwoordiging van de calamiteitencoördinatoren (CaCo's) over actuele zaken rond Bevolkingszorg in de meldkamer, zoals alarmering en de uniformiteit van functienamen.

Hollands-Midden en Amsterdam-Amstelland

Net als in 2021 was er in 2022 geen ruimte om de contacten met de veiligheidsregio Hollands-Midden en Amsterdam-Amstelland op het vlak van bevolkingszorg en crisiscommunicatie te onderhouden. Informeel was er contact tussen de Coördinerend Functionaris van Hollands-Midden en de Coördinator Bevolkingszorg in Kennemerland als gevolg van het gedeeld projectleiderschap in het landelijke project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg van het Veiligheidsberaad. Als gevolg van organisatorische ontwikkelingen bij de buurregio's zijn er overleggen geweest over wat de Kennemerlandse aanpak kon betekenen voor de regio's Amsterdam-Amstelland en Hollands-Midden.

Landelijke samenwerkingen

Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB)

Bureau Bevolkingszorg vertegenwoordigt de regio in het Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB). Hierin komen bovenregionale en landelijke onderwerpen aan de orde en bepalen de landelijke projecten en actualiteiten grotendeels de agenda. In 2021 heeft er één bijeenkomst fysiek plaatsgevonden en zijn de overige drie vergaderingen digitaal geweest.

Het LOCB heeft in 2022, onder andere:

- Diverse jaarplannen vastgesteld, waaronder voor vakbekwaamheid en SIS.
- De voortgang op de Derde tranche Besluit Veiligheidsregio's en Besluit Personeel Veiligheidsregio's besproken.
- Inhoudelijk gesproken en gewerkt aan het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg en de daaruit volgende deelonderwerpen zoals het onderscheid tussen gemeentelijke crisisbeheersing en Bevolkingszorg, uniforme functienamen en kwaliteitscriteria.
- De opbrengsten van het project Verbeteren informatiepositie Ovd-Bz besproken.

Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie

Bureau Bevolkingszorg vertegenwoordigt de regio ook in het landelijke Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie, gefaciliteerd door het NIPV. Recentelijk is het Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie (R&CC) ingericht als samenvoeging van de vakgroep crisiscommunicatie en de vakgroep risicocommunicatie. In het Netwerk R&CC zijn de coördinatoren/adviseurs crisiscommunicatie en de adviseurs risicocommunicatie van de 25 veiligheidsregio's vertegenwoordigd, alsmede communicatieadviseurs van het NCC en van de Nationale Politie. Hier komen bovenregionale en landelijke onderwerpen aan de orde en bepalen de landelijke projecten en actualiteiten grotendeels de agenda. De bijeenkomsten stonden grotendeels in het teken van het uitwisselen van ervaringen met betrekking tot de crisiscommunicatie rond het coronavirus. De bijeenkomsten vonden voornamelijk digitaal plaats en er zijn een aantal fysieke bijeenkomsten gepland.

In 2022 is tevens het Programma risico- en crisiscommunicatie 2022 – 2025 - *Meer in verbinding met communicatie* vastgesteld. De uitvoering van de werkzaamheden uit dit programma geschiedt door coalities van mensen uit het netwerk (in projectteams en werkgroepen), daarin ondersteund door NIPV of andere externe adviseurs/onderzoekers. Daarmee hebben de leden van het netwerk zelf een belangrijke rol in de uitvoering en het vraagt dan ook commitment van alle leden in het netwerk om een bijdrage te leveren.

Landelijke expertteam Vakbekwaamheid

Bureau Bevolkingszorg vertegenwoordigt de regio ook in de landelijke expertteam vakbekwaamheid, gefaciliteerd door het NIPV. Onderwerpen in 2022 op hoofdlijnen:

- E-module basis Bevolkingszorg
- Landelijke netwerkdag OvD's & Algemeen Commandanten Bevolkingszorg, met onderwerpen overstrooming Limburg, burgerhulpverlening, SIS en Salvage
- Nieuwe opzet examens, gestart met de functie Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC-Bz)
- Netwerkdag OTO functionarissen 25 regio's, met o.a. opzetten kortere lijnen via Whatsapp groep.

6 Operationele prestaties

Er zijn verschillende aanleidingen voor het beschouwen van de operationele prestaties. De Inspectie Justitie en Veiligheid, kortweg de Inspectie, doet onderzoek naar de operationele prestaties van de veiligheidsregio's. In mei 2020 verscheen het meest recente rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid (JJ&V) over de operationele prestaties van veiligheidsregio's. In dit periodieke beeld gaat de Inspectie aan de hand van vier deelonderzoeken in op verschillende elementen van de multidisciplinaire taakuitvoering. Op basis hiervan trekt de Inspectie conclusies en komt zij tot aanbevelingen voor de veiligheidsregio's gezamenlijk. Voor bevolkingszorg zijn de volgende bevingen relevant:

Crisiscommunicatie

De veiligheidsregio's zijn zich bewust van het belang van crisiscommunicatie en het mogelijke afbreukrisico dat hieraan is verbonden. Zij hebben daarom geïnvesteerd in mensen en middelen om dit in goede banen te leiden. Uit de evaluatieverslagen komt naar voren dat veiligheidsregio's bij het overgrote deel van de incidenten, inwoners en andere betrokkenen tijdig en op de juiste manier informeren.

Overdracht nafase

De overdracht naar de nafase is in ongeveer een derde van de veiligheidsregio's voor verbetering vatbaar. De betreffende veiligheidsregio's realiseren zich dit en zijn bezig met een inhaalslag, wat blijkt uit de oefenprogrammering. Ook in Kennemerland zijn er stappen te zetten in het betrekken van de preparatie op de nafase binnen de crisisteams.

Deze bevindingen worden meegenomen bij, onder andere, beleidsontwikkelingen en de doorontwikkeling van de bevolkingszorgprocessen. Daarnaast werden in 2022 door middel van oefeningen en inzetten leer- en verbeterpunten opgedaan. Deze staan vermeld in paragraaf 6.2.

6.1 Systeemtest 2022

Op 12 oktober 2022 vond de jaarlijkse systeemtest plaats. Een fictief scenario met een gasexplosie langs de A9 bij Beverwijk stond centraal. Ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag was er nog geen definitief rapport van de systeemtest beschikbaar voor reflectie vanuit de bevolkingszorgtaken, waaronder crisiscommunicatie. Er is daarom gebruik gemaakt van de conceptrapportage. Er zijn bij deze oefening, zoals gebruikelijk, leer- en verbeterpunten geconstateerd. Het functioneren van de nieuwe werkwijze van de stafsectie Bevolkingszorg werd positief ervaren, maar de invulling qua capaciteit was voor verbetering vatbaar; deels als gevolg van krapte in de oefenbezetting. Dit onderstreept het belang van het verkrijgen van voldoende ruimte vanuit de gemeente om de werkzaamheden te onderbreken voor deelname aan een oefening. Op het vlak van crisiscommunicatie zijn er zowel zaken op orde alsook aandachtspunten gesignaleerd. Waar nodig wordt hier in elk geval monodisciplinair opvolging aan gegeven.

6.2 Incidenten en leerpunten

In 2022 kwam het totaal aantal inzetten hoger uit dan het voorgaande jaar en ook hoger dan het langjarig gemiddelde. Dit zit vooral in een forse stijging van het aantal inzetten van de OvD-Bz bij GRIP 0 situaties, zoals grote branden. Het hoogste opschalingsniveau was GRIP2. Het totaal aantal incidenten buiten GRIP ('GRIP0' via alarmering) waarbij de OvD-Bz werd opgeroepen steeg met 58%, van 19 naar 30. (zie bijlage 9.1)

Noemenswaardige en opvallende incidenten:

- Uitbreken oorlog in Oekraïne en bijstand in opvang vluchtelingen uit Oekraïne.
- Grote brand Bollenkwekerij in Heemstede (GRIP2).
- Inzet bij grote brand in Heerhugowaard, veiligheidsregio Noord Holland-Noord (GRIP 1).
- Gevaarlijke stof Schiphol (GRIP1 met inzet RAC).
- Explosie 150kV station Waarderpolder Haarlem, met stroomstoring ca. 40.000 aansluitingen (GRIP1)

Leer- en verbeterpunten uit incidenten in 2022:

GRIP 0 en 1

- Technische aspecten (vooral storingen) van uitrusting, zoals CityGIS in OvB-Bz voertuig.
- Informatievoorziening en beeldvorming over het incident vanuit de meldkamer
- Als gevolg van onbereikbaarheid van een gemeente (geen piket) gaat er veel tijd verloren om partners te organiseren. Dit kan veel beter en korter.
- Werken met de portofoon is nog in de gewenningsfase en vraagt meer specifieke voorbereiding, oefening en ook ervaring. Soms komt er ook weinig informatie via het multidisciplinaire kanaal, waarop de OvD-Bz is aangewezen.
- Scherper oog houden voor verschillen in behoefte op betrokkenheid van de burgemeester bij incidenten.
- Ook als er ogenschijnlijk geen werk is voor de OvD-BZ kan het opeens toch gebeuren dat er een vraag ontstaat.
- Collegiale bijstand van een OVD-Bz in een andere veiligheidsregio heeft een weerslag op de bereikbaarheid en contacten die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden.
- In een CoPI zijn zowel de Communicatieadviseur CoPI als de OvD-Bz de mogelijke functionaris om een RAC separaat te alarmeren, maar kan het qua verantwoordelijkheid scherper worden beschreven in de planvorming.
- Verkeershinder vertraagd de komst naar het CoPI als gevolg van het ontbreken van mogelijkheden om hinder te mijden, zoals met ontheffing en/of optische- en geluidssignalen.
- De informatievoorziening vanuit de meldkamer was bij bepaalde incidenten voor verbetering vatbaar. Gebrek aan informatie geeft gebrek aan mentale voorbereidingstijd of het mogelijk schakelen binnen de eigen kolom.
- In het geval van meerdere afstemmingslijnen met adviseurs openbare orde en veiligheid scherp blijven op mogelijke restvragen die de eigen kolom aan gaan.

GRIP 2 en 3

- Scherpere onderlinge communicatie over o.a. beeldvorming (sfeer ter plaatse), acties (lijstje bijhouden), genomen besluiten en uitvoering daarvan, bijvoorbeeld door partners zoals de politie.
- Bij grote inzet Stafsectie op tijd extra mensen oproepen (als dat niet spontaan ontstaat).
- Groepsapp altijd aan begin piketweek paraat zetten en op tijd info delen (bijv. vóór-info of samenvattingen uit CoPI en OT delen).
- Nadere afspraken maken over wanneer de inzet van het Rode Kruis nodig is (scenario's/casuïstiek).
- Implementeren nieuwe format overdrachtsformulier.

7 Personele aspecten crisisfunctionarissen

Zoals elk jaar verwelkomen we nieuwe functionarissen en nemen we afscheid van actieve functionarissen. In 2022 zijn er wederom meer functionarissen in- en uitgestroomd dan voorgaande jaren.

Verloop in de organisatie in 2022

- 36 functionarissen hebben de regionale crisisorganisatie verlaten. (+20 % t.o.v. 2021)
- 35 functionarissen zijn geworven en aangesteld. (+60 % t.o.v. 2021)

De in- en uitstroom ten opzichte van 2021 is gestegen. De trend van het absolute aantal in- en uitstromende functionarissen blijft stijgen. De balans tussen in- en uitstroom was in 2022 beter dan het jaar ervoor. Dat is ook te zien in het feit dat het aantal geworven functionarissen met maar liefst 60% is gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. De verhoogde arbeidsmobiliteit heeft nog steeds sterke invloed op de uitstroom. Ook blijven privéomstandigheden in combinatie met hard piket en de bescheiden piketvergoeding in relatie tot de inbreuk op het privéleven een regelmatig genoemde reden om uit te treden als crisisfunctionaris bij Bevolkingszorg.

Er zijn nog steeds structurele vacatures voor crisiscommunicatie-functies. Dit blijft een punt van aandacht en zorg. Het duurzaam kunnen leveren van voldoende capaciteit en kwaliteit is volledig afhankelijk van de arbeidsmarkt en de bereidheid van gemeenten én ambtenaren om de nevenfunctie in te vullen. Dankzij de verdeling per gemeenten is er meer bewustwording ontstaan, maar het vergt blijvend aandacht om de afspraken gestand te doen en daarmee het benodigd aantal crisiscommunicatie functionarissen in te vullen.

Actievere benadering leidinggevenden na inzet

Voor inzetten waarbij de context van de inzet aanleiding geeft tot nazorg vanuit de eigen organisatie, is een voorbeeldbrief opgesteld die kort na een inzet gedeeld kan worden met de leidinggevenden van de ingezette crisisfunctionarissen. Doel is de leidinggevende te informeren over de inzet, de mogelijke impact en behoefte tot nazorg, vanuit het primair werkgeverschap. Er was bij de inzetten in 2022 nog geen aanleiding om dit middel in te zetten.

8 Keten- en netwerkpartners

In navolging van vorig jaar was er ook in 2022 geen capaciteit beschikbaar om verder te bouwen en investeren in de relaties en samenwerking, buiten de reeds lopende trajecten, zoals Bevolkingszorg NW3 en met het Rode Kruis. In 2023 ontstaat er als gevolg van de formatie naar verwachting meer ruimte om de banden aan te halen. In onderstaand figuur zijn de keten- en netwerkpartners afgebeeld waarmee er in voorkomende gevallen wordt samengewerkt.

9 Bijlagen

9.1 BIJLAGE 1 - Incidenten 2022 (Alarmeringen en/of inzetten Ovd-Bz)

#	Datum	GRIP	Omschrijving	Gemeente
1	31-jan	GRIP 0	Stormschade (boom op flat Borneostraat gevallen), Beverwijk	Beverwijk
2	14-feb	GRIP 0	Grote brand Balistraat, Haarlem	Haarlem
3	21-feb	GRIP 0	Stormschade Van Lennepweg, Zandvoort	Zandvoort
4	27-feb	GRIP 0	Grote brand poli Spaarne Ziekenhuis, Haarlem	Haarlem
5	2-mrt	GRIP 0	Grote brand Elzenplein, Haarlem	Haarlem
6	22-mrt	GRIP 0	Grote brand bijgebouw strandafgang De Favauge, Zandvoort	Zandvoort
7	28-mrt	GRIP 0	Grote brand industrie Izaak Enschedéweg, Haarlem	Haarlem
8	1-apr	GRIP 0	Middelbrand woningcomplex Veen en Duin, Bloemendaal	Bloemendaal
9	7-apr	GRIP 0	Zeer grote brand bijeenkomst Kruisweg, Hoofddorp	Haarlemmermeer
10	7-apr	GRIP 0	Stormschade buiten Zeestraat-C.H. Moensstraat, Beverwijk	Beverwijk
11	10-apr	GRIP 0	Bijstand drinkwatervoorziening, Haarlem	Haarlem
12	13-apr	GRIP 0	Grote brand industrie Nokkenas Vijfhuizen	Haarlemmermeer
13	20-apr	GRIP 0	Stank/hinderlijke lucht Orionweg, IJmuiden	Velsen
14	23-apr	GRIP 2	Drukte Schiphol t.g.v. staking bagageafhandeling	Haarlemmermeer
15	13-mei	GRIP 0	Brand woning Maerten van Heemskerckstraat, Beverwijk	Beverwijk
16	13-mei	GRIP 1	Brand bedrijfspand Crommelinbaan, Cruquius	Haarlemmermeer
17	25-mei	GRIP 1	LVO noodsituatie Buitenverderbaan, Schiphol	Haarlemmermeer
18	13-jun	GRIP 0	Middelbrand woning Kelloggstraat, Hoofddorp	Haarlemmermeer
19	15-jun	GRIP 0	Grote brand vistrawler Kotterkade, IJmuiden	Velsen
20	1-aug	GRIP 0	Brand weiland/ hooi, Heemskerk	Heemskerk
21	6-aug	GRIP 0	Zeer grote brand wegvervoer Weteringweg, Leimuiderbrug	Haarlemmermeer
22	12-aug	GRIP 0	Groot waterongeval Zeeweg, Overveen	Bloemendaal
23	12-aug	GRIP 0	Zeer grote duinbrand, Santpoort-Noord	Velsen
24	6-sep	GRIP 0	Zeer grote brand IJweg, Nieuw-Vennep	Haarlemmermeer
25	7-sep	GRIP 0	Grote brand Hoofdweg, Hoofddorp	Haarlemmermeer
26	12-sep	GRIP 2	Grote brand Herenweg, Heemstede	Heemstede
27	20-sep	GRIP 0	Middel HV stank/hinder gaslucht Keesomstraat, Zandvoort	Zandvoort
28	17-okt	GRIP 0	Zeer grote brand winkel Venenweg, Zwanenburg	Haarlemmermeer
29	17-okt	GRIP 1	Zeer grote brand Nagtzaamstraat, Haarlem	Haarlem
30	27-okt	GRIP 1	Zeer grote brand Middenweg, Heerhugowaard (vr NHN)	Heerhugowaard
31	31-okt	GRIP 0	Gas- en waterlekkage J.E. de Witstraat, Uitgeest	Uitgeest
32	16-nov	GRIP 0	Grote brand Kuipersweg, Haarlem	Haarlem
33	20-nov	GRIP 0	Brand schuur woning Beatrixlaan, Beverwijk	Beverwijk

34	22-nov	GRIP 0	Koolmonoxide woning Kalomara, Hoofddorp	Haarlemmermeer
35	29-nov	GRIP 1	Gevaarlijke stof Schiphol Plaza, Schiphol	Haarlemmermeer
36	22-dec	GRIP 0	Grote brand bijgebouw Jan van Geemstraat, Spaarndam	Haarlemmermeer
37	24-dec	GRIP 1	Explosie 150kV verdeelstation Emrikweg, Haarlem	Haarlem
38	27-dec	GRIP 0	Grote brand parkeergarage Raaks – Zijlvest, Haarlem	Haarlem

9.2 BIJLAGE 2 - Verdeling functies op piket

Peildatum: 1 januari 2023

Gemeente	aantal inwoners (2022)	Percentage naar rato inwoners	Verwachting aandeel functionarissen	Werkelijk aandeel functionarissen	Aantal medewerkers op hard piket	Aantal medewerkers op zacht piket	Aantal medewerkers als reserve
Beverwijk	42.084	7,6%	12	13	8	5	4
Bloemendaal	23.732	4,3%	7	6	5	1	2
Haarlem	162.898	29,4%	50	43	20	23	9
Haarlemmermeer	159.336	28,8%	45	38	26	12	13
Heemskerk	39.189	7,1%	11	5	4	1	3
Heemstede	27.557	5,0%	8	5	4	1	1
Uitgeest	13.563	2,4%	4	4	2	2	1
Velsen	68.482	12,4%	19	19	12	7	1
Zandvoort	17.107	3,1%	Bij Haarlem	-	-	-	-
VRK*	n.v.t.	n.v.t.	-	9	8	1	3
Omgevingsdienst IJmond	n.v.t.	n.v.t.	6	4	-	4	-
Omgevingsdienst NZKG	n.v.t.	n.v.t.	6	6	-	6	-
Externen crisiscommunicatie*	n.v.t.	n.v.t.	0	3	2	-	1
Totaal	553.948		168	155			

Legenda kleuren: > 90% of < 2 personen = groen <90% maar >70% = oranje <70% = rood

NB: vanwege de hoge mate van vrijblijvendheid tellen reserves niet mee voor de verwachtingen per gemeente. Het geeft wel een inzicht dat in voorgaande jaren niet specifiek zichtbaar is gemaakt. D.m.v. specifieke kleur in de kolom is inzichtelijk gemaakt wat het effect is als de reserve wel meetelt voor het quotum.

* = deze functionarissen tellen niet mee in de balans tussen verwachting en het werkelijk aandeel functionarissen vanuit de gemeenten.

9.3 BIJLAGE 3 – Infographic n.a.v. inzet GRIP 2 grote brand Herenweg Heemstede

12 September 2022

GRIP 0 1 2

GRIP2 grote brand Herenweg Heemstede

De crisisorganisatie is ingezet bij een grote brand in een bollenloods in de gemeente Heemstede. De ochtend begon met een GRIP 1. Rond 13.00 uur werd er opgeschaald naar GRIP 2; gevaarlijke rook kwam in de naastgelegen woonwijk Rivierenbuurt, waardoor bewoners met klachten werd geadviseerd hun woning te verlaten. Er is opvang geregeld op het gemeentehuis. Door miscommunicatie waren er meerdere bewoners naar het gemeentehuis gekomen, echter toen duidelijk was dat ze niet verplicht hun huis hoefden te verlaten, liep de opvanglocatie al snel weer leeg. Kort daarna werd er afgeschaald en overgedragen naar de gemeente.

Waar zijn we trots op?

- Goede samenwerking en korte lijntjes tussen het OT (Stafsectie) en het veld
- Samenwerking in de nieuwe structuur van de Stafsectie
- Hulpaanbod aan elkaar
- Inzet en betrokkenheid vanuit de regionale functionarissen t.b.v. de gemeente Heemstede

Meer informative:

Het volledige evaluatieverslag is op te vragen bij Bureau Bevolkingszorg: Bevolkingszorg@vrk.nl

Pluspunten

- Nieuwe werkwijze/structuur Stafsectie Bevolkingszorg
- Hulpbereidheid aan elkaar
- Gebruik van de piketweek-groepsapp
- Nieuw format overdrachtsformulier

Aandachtspunten

- Scherpere onderlinge communicatie over o.a. beeldvorming (sfeer ter plaatse), acties (lijstje bijhouden), besluiten en uitvoering, bijv. door partners.
- Bij grote inzet Stafsectie op tijd extra mensen oproepen
- Groepsapp altijd aan begin piketweek paraat zetten en op tijd info delen (bijv. vóór-info of samenvattingen uit CoPI en OT delen)
- Nadere afspraken maken over wanneer inzet Rode Kruis
- Omgevingsdienst (eerder)betrekken
- Hoogheemraadschap betrekken (i.v.m. vervuild bluswater).
- Implementeren nieuwe format overdrachtsformulier

